

Vergaderjaar 2018–2019

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 2011

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 mei 2019

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan voor de Raad Buitenlandse Zaken Handel van 27 mei 2019.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
S.A.M. Kaag

GEANNOTEEERDE AGENDA RAAD BUITENLANDSE ZAKEN/ HANDEL VAN 27 MEI 2019

Op 27 mei 2019 vindt onder Roemeens Voorzitterschap de Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) over handel plaats in Brussel. Op de agenda staan de modernisering van de Wereldhandelsorganisatie (*World Trade Organization*, WTO), de stand van zaken van de handelsbetrekkingen tussen de EU en de Verenigde Staten (VS) en de voorbereiding voor de ondertekening van het handelsakkoord en het investeringsakkoord tussen de EU en Vietnam.

Tijdens de lunch zal worden gesproken over de opvolging van de Europese Raad en zal de Europese Commissie de stand van zaken met betrekking tot de lopende onderhandelingen over handelsakkoorden¹ toelichten.

WTO hervorming

De Raad zal zich buigen over de stand van zaken inzake de hervorming van de WTO. In de afgelopen maanden is onder leiding van de Nieuw-Zeelandse ambassadeur, David Walker, een informele dialoog hierover gestart. Het doel van deze dialoog is een oplossing te vinden voor de blokkade van het WTO-beroepslichaam (*Appellate Body*). Recent heeft ambassadeur Walker verslag gedaan van de voortgang aan de WTO-leden. De VS is een van de genodigden bij deze dialoog. Opvallend is dat de VS zich niet mengt in de discussie, als de VS al aanwezig is.

Binnen de Raad is brede steun voor de inzet van de Europese Commissie. Op dit moment houdt de EU vast aan de technische oplossingen ten aanzien van geschillenbeslechting die in december bij de WTO op tafel gelegd zijn.² Een groot deel van de lidstaten is van mening dat de EU zich moet mengen in de fundamentele discussie over hoe geschillenbeslechting bij de WTO eruit moet zien. Het kabinet zal in Brussel pleiten voor het voeren van deze discussie in EU-verband, zodat in eventuele oplossingsrichtingen de Europese belangen behartigd zijn.

EU-VS handelsbetrekkingen

Tijdens de Raad Buitenlandse Zaken Handel zal de Commissie een update geven van de handelspolitieke gesprekken die met de VS gevoerd zijn. De EU en de VS werken op dit moment aan de uitwerking van de verklaring tussen Commissievoorzitter Juncker en president Trump van 25 juli 2018. Tijdens de Landbouw- en Visserijraad van 15 april 2018 heeft de Raad mandaten aan de Europese Commissie gegeven om met de VS te onderhandelen over een tarievenakkoord beperkt tot industriële goederen, inclusief visserij, en een akkoord over conformiteitsbeoordeling. Er is nog geen eerste onderhandelingsronde gepland.

Daarnaast zullen de lidstaten met de Commissie ook gerelateerde ontwikkelingen bespreken, zoals de handelspolitieke relatie tussen de VS en China en de langlopende geschillen tussen de EU en de VS over subsidies aan Boeing en Airbus.

Binnen de Raad is grote steun voor het werk van de Commissie en voor een eensgezind EU-optreden. Ook het kabinet is van mening dat het belangrijk is en blijft om met de VS aan een positieve handelsagenda te

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

² Betreft de voorstellen ten aanzien van geschillenbeslechting onder (3) in de moderniseringsvoorstellen, zie http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/september/tradoc_157331.pdf.

werken. De VS is een belangrijke partner om in multilateraal verband gedeelde zorgen, zoals staatskapitalisme en overcapaciteit, aan te pakken. Het kabinet ziet de onderhandelingen over een beperkt tarievenakkoord en een akkoord over conformiteitsbeoordelingen als een gepast middel om de bilaterale handelsrelatie met de VS te versterken en te de-escaleren. Het is daarbij wel van belang dat de VS de tarieven op staal- en aluminiumproducten uit de EU intrekt en geen nieuwe tarieven op Europese producten instelt. Nederland zal deze boodschap ook tijdens de Raad afgeven.

Handelsakkoord en investeringsakkoord EU-Vietnam

Ook zal tijdens de Raad worden gesproken over de ondertekening van het handelsakkoord en investeringsakkoord tussen de EU en Vietnam. Het Voorzitterschap heeft dit punt nu op de agenda van de Raad gezet om alvast de politieke steun voor ondertekening te inventariseren. Besluitvorming voor ondertekening van het handelsakkoord en investeringsakkoord is nog niet aan de orde. Volgens de voorlopige planning is de aanneming van het Raadsbesluit ter ondertekening voorzien voor eind juni 2019. De datum voor ondertekening van beide akkoorden is nog niet bekend.

Na ondertekening zullen beide akkoorden nog worden voorgelegd aan het Europees Parlement ter goedkeuring. Vervolgens kan het handelsakkoord in werking treden. Voordat het investeringsakkoord in werking kan treden, dient het eerst nog door de nationale parlementen van de EU-lidstaten te worden goedgekeurd. Het investeringsakkoord vervangt 21 bestaande bilaterale investeringsverdragen van lidstaten met Vietnam, waaronder het bilaterale investeringsakkoord tussen Nederland en Vietnam. Het investeringsakkoord is woordelijk gelijk aan het EU-Singapore investeringsakkoord.

Binnen de Raad bestaat brede steun voor de ondertekening van het handels- en investeringsakkoord. Naast de positieve effecten voor bilaterale handel en investeringen leven tegelijkertijd zowel in de Raad als het Europees Parlement zorgen over de arbeid- en mensenrechtensituatie in Vietnam. De inwerkingtreding van het handelsakkoord biedt een platform om de dialoog met Vietnam over de mensenrechten- en arbeidsrechtensituatie in Vietnam te versterken.